

*Uke 4,
Forelesning 2*

HUSK – Hittil...

- **Essensen i faget: Effektive algoritmer**
  - **Matematiske forutsetninger**
  - Introduksjon til **metodekall** og **rekursjon**
  - Introduksjon til **kombinatoriske søk, kombinasjoner** og **permutasjoner**
  - Introduksjon til **analyse av algoritmer**
-
- **Abstrakte datatyper (ADT'er)**
  - **Lister, stabler og køer**

Uke 1 og
Uke 2

Uke 3 og
Uke 4.1

OVERSIKT – Uke 4, Forelesning 2 (W4.L2)

- Vi begynner nytt tema: **TRÆR**
  - DENNE GANGEN:
    - TEMA #1: **Generelle trær** (MAW kapittel 4.1)
    - TEMA #2: **Binære trær** (MAW kapittel 4.2)
    - TEMA #3: **Binære søketrær**, introduksjon (MAW kap. 4.3)
  - NESTE UKE:
    - TEMA #3: **Binære søketrær**, fortsetter (MAW kapittel 4.3)
  - OM CA. 2 UKER (uke 6 forelesning 2 eller W6.L2):
    - TEMA #4: **B-trær** (MAW kapittel 4.7)
- Aktuelle temaer er som for andre ADT'er:
  - Datastrukturen, implementasjonen(e),
  - innsetting/fjerning av elementer, søking etter elementer, traversering,
  - tidsforbruk,
  - bruksområder...

TEMA #1: TRÆR

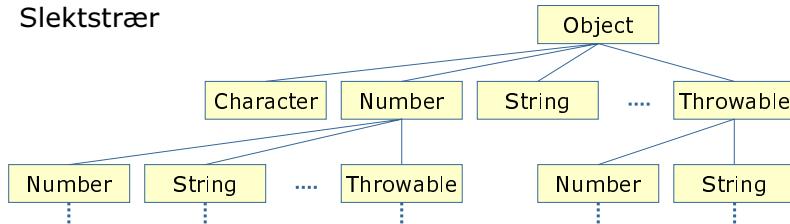

*Generelt om
generelle trær...*

TRÆR – Brukseksempler...

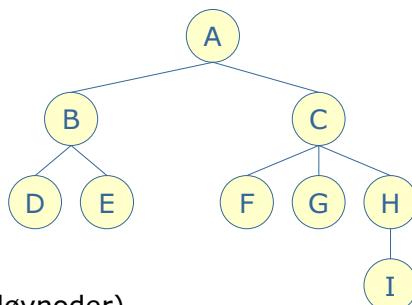
- Trær brukes gjerne til å representer data eller systemer som er organisert i form av en **hierarki**.
- Typiske eksempler er:
  - Klassehierarki (i for eksempel Java)
  - Filorganisering
  - Organisasjonskart
  - Slektstrær

TRÆR – Definisjon, terminologi...

Definisjon/terminologi

- Et tre er en samling noder. Et ikke-tomt tre består av en spesiell node, kalt **roten**, og null eller flere ikke-tomme **subtrær**. Fra rotens går det en **rettet kant** til (rotens i) hvert subtre.

Eksempel/terminologi

- A er roten (rot-noden)
- B er forelder til D og E
- D og E er barna til B
- C er søsken til B
- D, E, F, G og I er bladnoder (løvnoder)
- A, B, C og H er interne noder

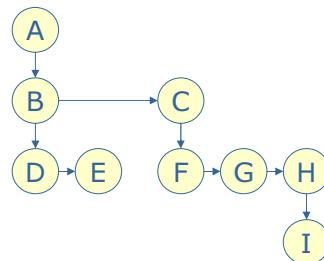
Forslag 1

- I tillegg til data kan hver node inneholde en peker til hvert av barna.
- Problemer:
  - Antall barn kan variere veldig fra node til node.
  - Vet ikke nødvendigvis antall barn på forhånd.

Forslag 2

- Hver node inneholder en **liste** med pekere til barna:

```
class TreNode
{ Object element;
  TreNode forsteBarn;
  TreNode nesteSosken;
}
```


- Å **traversere** et tre vil si å besøke alle (eventuelt bare noen av) nodene i treet, for eksempel fordi vi:
  - Leter etter en bestemt node (element)
  - Vil sette inne en ny node (med et nytt element)
  - Vil fjerne en node/element
  - Vil gjøre en eller annen beregning (eller utskrift) på alle nodene i treet.
- **Rekkefølgen** for besøk av noder bestemmes av det problemet vi skal løse.

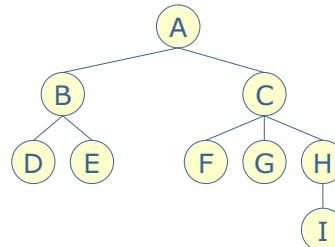
TRÆR – Traverseringsmåter...

To populære traverseringsmåter:

- **Prefiks (preorder):**
Gjør noe med en node **før** vi går videre til barna.
- **Postfiks (postorder):**
Gjør noe **etter** at vi har besøkt **alle** barna til noden.

Eksempel

- Prefiks : A B D E C F G H I
- Postfiks : D E B F G I H C A

TRÆR – Implementasjon av traversering...

```
// Datastrukturen
class TreNode
{ Object element;
  TreNode forsteBarn;
  TreNode nesteSosken;
}
```

```
// Prefikstraversering
void prefixTravers()
{ behandleDenneNoden();
  if (forsteBarn != null)
    forsteBarn.prefixTravers();
  if (nesteSosken != null)
    nesteSosken.prefixTravers();
}
```

```
// Postfikstraversering-1
void postfixTravers()
{ if (forsteBarn != null)
  forsteBarn.postfixTravers();
behandleDenneNoden();
  if (nesteSosken != null)
    nesteSosken.postfixTravers();
}
```

```
// Postfikstraversering-2
void postfixTravers()
{ if (forsteBarn != null)
  forsteBarn.postfixTravers();
  if (nesteSosken != null)
    nesteSosken.postfixTravers();
behandleDenneNoden();
}
```


TRÆR – Mer terminologi...

- En **vei** (**sti**)...
  - ... fra en node n_1 til en node n_k
  - ... er definert som en sekvens av noder $n_1, n_2, \dots, n_k$
  - ... slik at n_i er forelder til n_{i+1} for $1 \leq i \leq k$.
- **Lengden** av denne veien er...
  - ... antall **kanter** på veien,
  - ... det vil si $k - 1$.

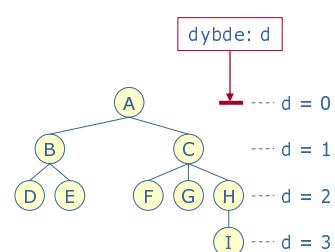

TRÆR – Dybde...

- For enhver node er **dybden** definert som lengden av (den unike) veien fra rotten til noden. Roten har altså dybde 0.

Rekursiv metode for å beregne dybden til alle nodene i et tre:

```
// Kall: rot.beregnDybde(0)
int dybde;
void beregnDybde(int d)
{
    dybde = d;
    for ( <hvert barn b> )
        { b.beregnDybde(d + 1);
    }
}
```


Dette er et eksempel på **prefiks** traversering

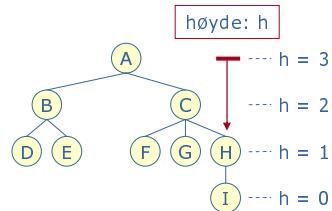

TRÆR – Høyde...

- **Høyden** til en node er definert som lengden av den lengste veien fra noden til en bladnode. Alle bladnoder har dermed høyde 0. Høyden til et tre er lik høyden til rotten.

Rekursiv metode for å finne høyden til alle nodene i et tre:

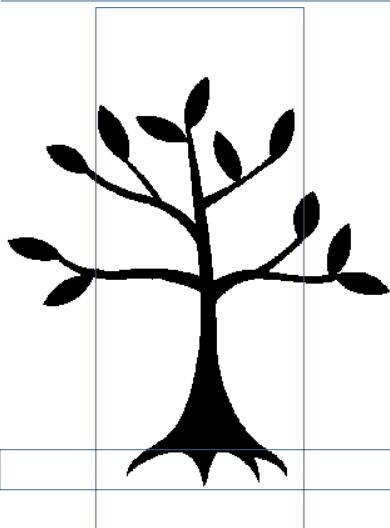
```
// Kall: rot.beregnHoyde()
int hoyde = 0;
int beregnHoyde()
{ int tmp;
  for (< hvert barn b >)
    { tmp = b.beregnHoyde() + 1;
      if (tmp > hoyde)
        hoyde = tmp;
    }
  return hoyde;
}
```


Dette er et eksempel på **postfiks** traversering

TEMA #2: BINÆRE TRÆR

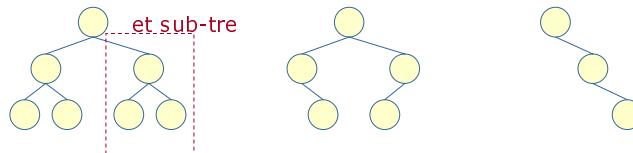

*Om
binære trær...*

BINÆRE TRÆR – *Introduksjon...*

- Et binært tre er et tre der hver node aldri har mer enn to barn.
- OBS! Det betyr ikke at hver node har eksakt to barn men maksimum to barn, dvs. enten 0 barn, 1 barn eller 2 barn...
- Dersom det bare er ett subtre, må det være angitt om dette er venstre eller høyre subtre.

- I verste fall blir dybden N-1!

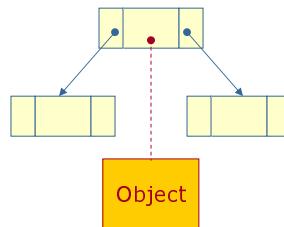

BINÆRE TRÆR – *Implementasjon...*

Implementasjon

Siden hver node nå har maks to barn, kan vi ha pekere direkte til dem:

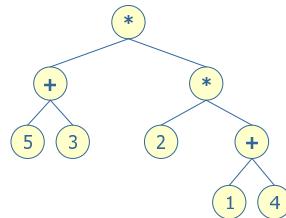
```
// Datastruktur for en binærtre-node
class BinNode
{ Object element;
  BinNode venstre;
  BinNode hoyre;
}
```


BINÆRE TRÆR – Eksempel...

Eksempel: Uttrykkstrær

- I uttrykkstrær inneholder bladnodene operander (konstanter, variable, . . .), mens de interne nodene inneholder operatorer.

- Mulige skrivemåter for dette uttrykket:

- Prefiks: * + 5 3 * 2 + 1 4
- Infiks: (5 + 3) * (2 * (1 + 4))
- Postfiks: 5 3 + 2 1 4 + * *

BINÆRE TRÆR – Traversering (oppsummering)...

Traversering av binærtrær: oppsummering

```
void traverser( BinNode n )
{ if ( n != null )
  { < Gjør PREFIKS-operasjonene >
    traverser( n.venstre );
    < Gjør INFIKS-operasjonene >
    traverser( n.hoyre );
    < Gjør POSTFIKS-operasjonene >
  }
}
```


TEMA #3: BINÆRE SØKETRÆR

*Introduksjon til
binære søketrær...*

M. Naci Akkøk, W4.L2

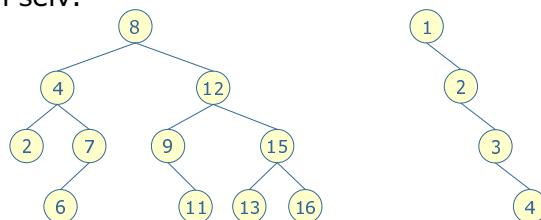
Department of Informatics, University of Oslo, Norway

INF110 – Algorithms & Data Structures

Page 19

BINÆRE SØKETRÆR – *Introduksjon...*

- **Binære søketrær** er variant av binære trær hvor følgende holder for hver node i treet:
  - Alle verdiene i nodens **venstre** subtre er **mindre** enn verdien i noden selv.
  - Alle verdiene i nodens **høyre** subtre er **større** enn verdien i noden selv.

- Hva hvis vi har like verdier?
(! Ukeoppgave !)

M. Naci Akkøk, W4.L2

Department of Informatics, University of Oslo, Norway

INF110 – Algorithms & Data Structures

Page 20

NESTE GANG – *Uke 5, Forelesning 1 (W5.L1)*

- Neste gang, dvs. uke 5, forelesning 1 (W5.L1):
Mer **binære søketrær...**
- Det vi skal se på er spesielt :
  - Implementasjon
  - Rekursive/ikke-rekursive søkemetoder i binære søketrær
  - Insetting, sletting som vanlig
  - Tidsforbruk i søking, insetting og sletting
- Husk innlevering av obligatorisk oppgave #1 før midnatt mandag 15. September 2003!

OBS! TIL GRUPPELÆREREN!

